

මානව සම්පත් අතිවර්ධන ආයතනය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකා කළමනාකරණවේදී උපාධි පරීක්ෂණය - II වසර

(පළවන සමීක්ෂණය - සිංහල මාධ්‍යය)

(පවත්වන ලද්දේ 2025 පෙබරවාරි/මාර්තු)

BLM 2135 – කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස්

- (01) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සැපයිය යුතුය.
- (02) මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න හයකින් (06) සහ පිටු හතකින් (07) සමන්විත වේ.
- (03) ගණක යන්ත්‍ර භාවිතා කළ හැක.
- (04) කාලය පැය තුනයි (03).
- (05) පිළිතුරු පත්‍රයේ සියලුම පිටුවල ඉහලින් විභාග අංකය යොදන්න.
- (06) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ යම් පිටුවක් හෝ කොටසක් අපැහැදිලි නම් කරුණාකර වහාම ඒ බව ආලාඨපතිට දැනුම් දෙන්න.
- (07) පිළිතුරු පත්‍රයේ සියලුම පිටු අනුපිළිවෙලට අංකනය කරන්න.

- (01) අ) පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශයන් සත්‍ය ද / අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න. ප්‍රශ්න අංකය සහ පිළිතුර පමණක් සඳහන් කරන්න.
- (i) නිෂ්පාදන ධාරිතාව වෙනස් වූවද ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය වෙනස් නොවේ.
 - (ii) අසාමාන්‍ය හානියට අදාළ පිරිවැය පාලනය කළ නොහැකි පිරිවැයකි.
 - (iii) නිෂ්පාදන ආයතනයක වැඩ සුපරීක්ෂකගේ වැටුප පරිපාලන පොදු කාර්යය පිරිවැයෙහි කොටසකි.
 - (iv) ඒකකයක ස්ථාවර පිරිවැය කුමන ධාරිතා මට්ටමක දී වුව ද වෙනස් නොවේ.
 - (v) නිෂ්පාදන පොදු කාර්යය පිරිවැය අන්තර්ගතය අනුපාතිකය සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන ධාරිතාව මත ගණන් බැලේ.
 - (vi) නිෂ්පාදන ආයතනයක දුරකථන බිල්පත් වියදම අර්ධ විචල්‍ය පිරිවැය අයිතමයකට උදාහරණයකි.
 - (vii) ක්‍රියාවලි පිරිවැය කාරණයේ දී, යම් ක්‍රියාවලියක සාමාන්‍ය හානිය, පිරිවැය ලාභ අලාභ ගිණුමට ලියාහරී.
 - (viii) අසාමාන්‍ය හානි හේතුවෙන් නිමි ඒකකයක පිරිවැය ඉහළ යයි.
 - (ix) සෙල්ලම් බඩු නිෂ්පාදන ආයතනයකට ඇනවුම් පිරිවැයකරණය යොදා ගැනීම වඩාත් සුදුසු වේ.
 - (x) දළ ලාභය විකුණුම් මිලෙන් 25% ක් නම් එය පිරිවැය මත 20% කි.
 - (xi) භාණ්ඩ ඒකකයක සහභාගීය නැතහොත් දායකය යනු එහි විකුණුම් මිල හා විචල්‍ය පිරිවැය අතර වෙනස වේ.
 - (xii) තුලිත පත්‍රිකා (Balanced Score Card) මගින් ආයතනයක කාර්යක්ෂමතාව විවිධ කෝණයන්ගෙන් ඇගයීමට ලක් කෙරේ.
 - (xiii) කාර්ය පිරිවැයකරණය (ඇනවුම් පිරිවැයකරණය) වඩාත් සුදුසු වනුයේ කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරයකට පමණි.
 - (xiv) ප්‍රථම ලැබීම ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමය මත තොග නිකුත් කළ විට කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ ඉතිරි තොගය බොහෝදුරට වර්තමාන වෙළඳමිලට සමාන වේ.
 - (xv) සෑම නිමි භාණ්ඩ ඒකකයක්ම පිරිවැය මධ්‍යස්ථයක් ලෙස සැලකේ.
 - (xvi) ඒකක දායකයක / සහභාගීය යනු විකුණුම් මිල සහ මුළු පිරිවැය අතර වෙනස වේ.
 - (xvii) සෑම ක්‍රියාවලියක්ම වෙන් වෙන්වූ පිරිවැය මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සැලකේ.
 - (xviii) ගිල්ලු පිරිවැය සංකල්පය කළමනාකරණ තීරණ ගැනීමේ දී වැදගත් වන්නා වූ / අදාළ කරගන්නා වූ පිරිවැය සංකල්පයකි.
 - (xix) නිෂ්පාදන ආයතනයක මුළු පිරිවැයෙන් 40% විදුලිබිලි පිරිවැය නම්, එහි දී විදුලි වියදම සෘජු පිරිවැයක් ලෙස සැලකිය හැක.
 - (xx) ආන්තක පිරිවරයකරණ යටතේ නිෂ්පාදන පොදු කාර්යය පිරිවැය නිෂ්පාදන පිරිවැයෙහි කොටසක් ලෙස සැලකේ.

(කොටසකට ලකුණු 1 බැගින් මුළු ලකුණු 20)

(02) පහත මාතෘකා අනුවත් ඕනෑම හතරක් (04) කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- (i) නිෂ්පාදන ආයතනයකට මනා ලෙස සංවිධානය කළ තොග පාලන ක්‍රමයක ඇති වැදගත්කම.
- (ii) අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරණය යන ආන්තික පිරිවැයකරණය අතර වෙනස.
- (iii) සම්පිණ්ඩන ලක්ෂ විග්‍රහය නිෂ්පාදන ආයතනයක කළමනාකරුවෙකුට වැදගත්වන ආකාරය.
- (iv) ආයතනයක කාර්යක්ෂමතාව මැනීමේ දී කුලීන පත්‍රිකා (Balance Score Card) ක්‍රමයේ ඇති වැදගත්කම.
- (v) කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය නිරසාර සංවර්ධන අරමුණ ලඟකර ගැනීමේ දී දක්වන දායකත්වය.

(කොටසකට ලකුණු 5 බැගින් මුළු ලකුණු 20)

(03) අ) ඇල්ෆා සමාගම A, B සහ C නම් වූ භාණ්ඩ වර්ග තුනක් නිෂ්පාදනය කරන අතර ඊට අදාළව සාරාංශ කළ පිරිවැය සහ වෙනත් තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	A	B	C
ඒකකයක සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය රුපි:	62	71	83
ඒකකයක සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය රුපි :	27	34	42
ඒකකයක වෙනත් සෘජු පිරිවැය රුපි :	18	23	32
ඒකකයකට අවශ්‍ය ශ්‍රම පැය	2	3	4
ඒකකයකට අවශ්‍ය යන්ත්‍ර පැය	3	3	5
කාල පරිච්ඡේදයේ ද්‍රව්‍ය ඇනවුම් ගණන	1200	1800	2000
යන්ත්‍ර යුදානම් කිරීමේ ගණන	240	260	300
කාලපරිච්ඡේදයේ නිෂ්පාදනය (ඒකක)	10,000	20,000	30,000

මෙම නිෂ්පාදන ආයතනය තුළ X හා Y නම් වූ සේවා දෙපාර්තුමේන්තු දෙකක් සම්බන්ධවන අතර එම එකිනෙක දෙපාර්තුමේන්තුවේ නිෂ්පාදන පොදු කාර්යය පිරිවැය පහත පරිදි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

X දෙපාර්තුමේන්තුව රු. 1,800,000/=

Y දෙපාර්තුමේන්තුව රු. 1,050,000/=

X දෙපාර්තුමේන්තුව ශ්‍රම මූලික දෙපාර්තුමේන්තුවක් වන අතර, Y දෙපාර්තුමේන්තුව යාන්ත්‍රික දෙපාර්තුමේන්තුවක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

කාල පරිච්ඡේදය තුළ X දෙපාර්තුමේන්තුව ශ්‍රම පැය 200,000 ක් ද, Y දෙපාර්තුමේන්තුවේ යාන්ත්‍රික පැය 210,000 ක් ද නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගෙන ඇත.

පොදු කාර්ය පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් මත පහත පරිදි හඳුනාගෙන ඇත. ඇනවුම් අංශයේ පොදු කාර්ය පිරිවැය රු.1,950,000 ක්ද, යාන්ත්‍රික අංශයේ පොදු කාර්යය පිරිවැය රු.900,000 ක් ලෙස ගණන් බලා ඇත.

එකකයක පිරිවැය I) සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය යටතේ සහ

II) ක්‍රියාකාරකම් පදනම් ක්‍රමය යටතේ ගණන් ගන්න.

(ලකුණු 12)

ආ) එක්තරා කාර්යයක් සඳහා සම්මත කාලය පැය 100 කි. අනිල්, බැසිල්, සීසීල් මෙම කාර්යය සඳහා ගත කළ කාලය පිළිවෙලින් පැය 68, පැය 76 සහ පැය 88 ක් වේ.

පිළිගත් ප්‍රසාද දීමනා ක්‍රමයක් ආයතනය තුළ ක්‍රියාත්මක වන අතර එය පහත පරිදි වේ.

ඉතිරි කළ කාලය සම්මත කාලයෙන් 10% දක්වා ප්‍රසාදය ඉතිරි කළ කාලය මත 10% ක් ද,

ඉතිරි කළ කාලය සම්මත කාලයෙන් 11% - 20% දක්වා නම් ප්‍රසාදය ඉතිරි කළ කාලයෙන් 15% ද,

ඉතිරි කළ කාලය සම්මත කාලයෙන් 21% - 30% දක්වා නම් ප්‍රසාදය ඉතිරි කළ කාලයෙන් 20% ද,

ඉතිරි කළ කාලය සම්මත කාලයෙන් 41% ට වැඩි නම් ප්‍රසාදය ඉතිරි කළ කාලයෙන් 25% ද වේ.

පැයක වැටුප අනුමැතිය රු.200/= ක් එකිනෙක සේවකයාගේ මුළු වැටුප ගණන් බලන්න.

(කොටසකට ලකුණු 8 බැගින් මුළු ලකුණු 20)

(04) අ) සේන් ප්‍රනාන්දු මහතා කුලියට ලබාගත් වෑන් රථයක් යොදා ගනිමින් මඩකලපුවේ සිට කටුනායක ගුවන්නොටුපල වෙත මගී ප්‍රවාහන සේවාවන් ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මඩකලපුවේ සිට කටුනායක ගුවන්නොටුපලට පැමිණ නැවත පාසසු යාම එක් ගමන් වාරයක් ලෙස සලකන අතර එම එක් ගමන් වාරයක් සඳහා රු.1,00,000/= මුදලක් අය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ප්‍රවාහන සේවයේ ඇස්තමේන්තු ගිණ පිරිවැය තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

වාහනය සඳහා වාර්ෂික කුලිය	රු. 720,000
වාහනය නඩත්තු කිරීමේ පිරිවැය වාර්ෂිකව	රු. 240,000
පරිපාලන වියදම් වාර්ෂිකව	රු.120,000
වියදුරු ගාස්තුව ගමන් වාරයකට	රු.10,000
වියදුරු සහායක ගාස්තුව ගමන් වාරයකට	රු.6000
වියදුරු සහ සහායක සඳහා වෙනත් දීමනා ගමන් වාරයකට	රු.8000
වාහන ගාල් කිරීමේ ගාස්තුව ගමන් වාරයකට	රු.2000
ගමන් වාරයක් සඳහා ඉන්ධන පිරිවැය	?

අතිරේක තොරතුරු :

මඩකලපුවේ සිට කටුනායක දක්වා දුර කිලෝමීටර් 400

ඉන්ධන ලීටරයක මිල රු.500

ඉන්ධන ලීටරයකින් මෙම වාහනය කිලෝමීටර් 10 ක් ධාවනය කළ හැක.

පහත දැ ගණන් බලන්න.

- i) මෙම ප්‍රවාහන සේවයේ වාර්ෂික ස්ථාවර පිරිවැය
- ii) එක් ගමන් වාරයක් සඳහා විචලන පිරිවැය
- iii) මුලු පිරිවැය ආවරණය කර ගැනීම සඳහා වසරකට ධාවනය කළ යුතු ගමන් වාර සංඛ්‍යාව
- iv) වසර තුළ ගමන් වාර 50ක් ගියහොත් වර්ෂයේ ලාභය
- v) ගමන් වාරයක් සඳහා රිය සහායක ගාස්තුව රු.1000/= ක් අඩු කර ගමන් වාරයක් සඳහා අය කරන ගාස්තුව රු.5000/= ක් වැඩි කළහොත් මුලු පිරිවැය ආවරණය කර ගැනීම සඳහා කළ යුතු ගමන් වාර ගණන

(ලකුණු 12)

ආ) ඇල්ලා සමාගමේ නිෂ්පාදන අංශයේ 2025 ජනවාරි මසට අදාළව ලබාගත් සාරාංශගත තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

මාසය තුළ පරිභෝජනය කළ අමුද්‍රව්‍ය 20,000kg

භාණ්ඩ ඇණවුම් කළ පිරිවැය රු.500

අමුද්‍රව්‍ය 1kg ක පිරිවැය රු.40

අමුද්‍රව්‍යය ඒකකයක් මාසයක් පවත්වා ගැනීමේ පිරිවැය තොග පිරිවැයෙන් 8% කි.

ඉහත තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් සමාගමේ ආර්ථික ඇනවුම් ප්‍රමාණය EOQ ගණන් බලන්න.

සටහන පහත දැක්වෙන සූත්‍ර භාවිතා කරන්න.

$$EOQ = \frac{2xDxOC}{HC}$$

(ලකුණු 4)

ඇ) නිෂ්පාදන ආයතනයක 2025 ජනවාරි මස තොග ලැබීම සහ නිකුත් කිරීම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආරම්භක තොගය ඒකක 10,000. ඒකකයක වටිනාකම රු.5/-@.

මාසය තුළ තොග මිලට ගැනීම්,

ජනවාරි 4 ඒකක 2000 රුපි:6/-@

ජනවාරි 10 ඒකක 5000 රුපි:6/50@

ජනවාරි 20 ඒකක 10,000 රුපි:6/25@

මාසය තුළ තොග නිකුත් කිරීම්,

ජනවාරි 12 ඒකක 16,000

ජනවාරි 25 ඒකක 10,000

ජනවාරි මාසය තුළ නිකුත් කළ තොගවල වටිනාකම සහ අවසාන තොගයේ වටිනාකම, ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමය මත ගණන් බලන්න.

(කොටසකට ලකුණු 4 බැගින් මුලු ලකුණු 20)

(05) ඇ) කැන්ගරු Taxi සමාගම සතුව වැක්සි 20 ඇති අතර Taxi ඒකක සමානය පිරිවැය රු.500,000/= කි. Taxi 20 ධාවනයේ දී මාසිකව දැවීමට සිදුවන පිරිවැය සහ ධාවනයට අදාළ අනිකුත් තොරතුරු පහත පරිදි සාරාංශ කර ඇත.

කළමනාකරුගේ මාසික වැටුප	රු.90,000/=
ගණකාධිකාරීගේ මාසික දීමනාව	රු.75,000/=
කාර්මිකයින්ගේ මාසික වැටුප	රු.60,000/=
Taxi පිරිසිදුකරන්නන් මාසික වැටුප	රු.40,000/=
Taxi ගාල් කිරීමේ ගාස්තු මාසික	රු.50,000/=
වාර්ෂික රක්ෂණ ගාස්තු Taxiක පිරිවැයෙන් 5% කි.	
Taxi එකක වාර්ෂික බලපත්‍ර ගාස්තුව	රු.4000/=
Taxi රියදුරෙකුගේ මාසික වැටුප	රු.30,000/=
Taxi එකක වාර්ෂික නඩත්තු වියදම්	රු.24,000/=

Taxi එකක ඵලදායී ධාවන කාලය 200,000km කි.

Taxi එකක් මාසිකව 3000km ධාවන වන අතර ඉන් 30% මගීන් රහිතව ධාවනය කරයි.

ඉන්ධන ලීටර එකකින් 30km ධාවනය කළ හැකි අතර ඉන්ධන ලීටරයක මිල රු.330/= කි.

ලිහිසි තෙල් සහ අනිකුත් ධාවන වියදම් 100km සඳහා රු.400/= කි.

Taxi එකක් මගී සහිත 1km ධාවනය කිරීමේ පිරිවැය ගණන් බලන්න.

(ලකුණු 10)

ආ) 'X' භාණ්ඩය A සහ B නම් වූ ක්‍රියාවලි 2 නිමි බවට පත්වේ. ආරම්භයේ දී අමුද්‍රව්‍ය ඒකක 1000 එකක් රු.10/=@ A ක්‍රියාවලියට යොදවා ඇත. ඊට අමතරව එකිනෙක ක්‍රියාවලියට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	ක්‍රියාවලි A	ක්‍රියාවලි B
සෘජු අමුද්‍රව්‍ය රු.	1000	1500
සෘජු ශ්‍රමය රු.	5000	8000
වෙනත් සෘජු ඒකක රු.	1050	1188
නිමැවුම් ඒකක රු.	950	910
ප්‍රචේදන භාණ්ඩය යෙදවුම්වලින්	3%	5%
සාමාන්‍ය හානි විකුණුම් ඒකකයන් රු.	2.50	5.00

ක්‍රියාවලි ආරම්භයේ දී හෝ අවසානයේ දී නොනිමි වැඩ කිසිවක් නොමැති බව සලකන්න.

ක්‍රියාවලි A සහ B ගිණුම් පිළියෙල කොට අවසානයේ නිමි ඒකකයක පිරිවැය ගණන් බලන්න.

(ලකුණු 10)

(මුලු ලකුණු 20)

(06) අ) ඇල්ෆා සමාගම x සහ y නම් වූ භාණ්ඩ වර්ග දෙකක් නිෂ්පාදනය කරන අතර ඊට අදාළ පිරිවැය තොරතුරු ගණන පරිදි සාරාංශ කොට ඇත.

	x	y
විකුණුම් මිල (ඒකකයක)	100	90
සෘජු පිරිවැය		
අමුද්‍රව්‍ය (1kg ක් රු.8/=)	40	56
ඉමය (පැය 1ක් රු.4)	<u>40</u>	<u>20</u>
සහ නොගය රු.		
	20	14

ආයතනයේ ස්ථාවර පිරිවැය රු.60,000/= කි. X භාණ්ඩය සඳහා උපරිම වෙලදපල ඉල්ලුම ඒකක 3,500 වන අතර y භාණ්ඩය සඳහා උපරිම වෙලදපල ඉල්ලුම ඒකක 3,000 කි. වාර්ෂික අමුද්‍රව්‍ය සැපයුම 21,000kg නම් ලාභය උපරිම කර ගැනීම සඳහා නිෂ්පාදනය කළ යුතු x සහ y භාණ්ඩ මිශ්‍රණය කවරේ ද?

(ලකුණු 05)

ආ) නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය-අන්තර් ග්‍රහණය කිරීමේ පදනමක් ලෙස සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය යොදා ගැනීමට විධා ක්‍රියාකාරී නම් මත පදනම් වූ පොදු කාර්යය අන්තර්ග්‍රහණ ක්‍රියාවලිය විධා ප්‍රයෝජනවත් වේ. මෙම ප්‍රකාශණය පිළිබඳව ඔබගේ තාර්කික පදනම ඉදිරිපත් කරන්න.

(ලකුණු 08)

ඇ) කළමනාකරණ ගිණුම්කරණ මඟින් සැපයෙන තොරතුරු නිෂ්පාදන ආයතනයක කළමනාකරුවෙකුට සිය ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීමේ දී කුමන ඇයුරින් වැදගත් වන්නේ ද?

(ලකුණු 07)

(මුළු ලකුණු 20)
